

OPONENTSKÝ POSUDEK

Dne 13. 2. 2014 jsem byl jmenován "Vedeckou radou JLF UK v Martine" jako oponent v habilitačním řízení na jmenování docentem, týkající se MUDr. Petra Hejny PhD, MBA. Na základě tohoto řízení mi byla zaslána k posouzení habilitační práce kandidáta "*Sebevražda střelnou zbraní. Soudnělékařská fenomenologie vybraných znaků*". Po prostudování této habilitační práce mohu vydat následující posudek.

Vybrané téma habilitační práce vykazuje celou řadu velmi pozitivních bodů:

- je originální;
- je důležité, protože rozpoznání okolností úmrtí při poranění střelnou zbraní je, i pro toho kdo tuto problematiku zná, v mnoha případech velmi obtížné a každý detail může hrát v konečném závěru rozhodující úlohu;
- tím, že se podrobně věnuje nejen sebevraždě, ale analyzuje u každého bodu i situace smrtelných poranění způsobených jinou osobou, ať už jde o vraždu nebo o nešťastnou náhodu, se vlastně obzor této práce rozšiřuje i o tyto dvě další kategorie.

Text habilitační práce je přesný, konkrétní, logicky uspořádaný a perfektně srozumitelný.

Práce je užitečná, správné by bylo říci nezbytná, pro každého soudního lékaře, ať je stupeň jeho vzdělání jakýkoliv. Totéž ovšem platí i pro kriminalisty a speciálně pro odborníky v balistice a pracovníky v trestním řízení - soudce, státní zástupce a obhájce. I když přesahuje rámec běžných znalostí ze soudního lékařství vyžadovaných od studenta medicíny, může také pomoci studentům k lepšímu poznání práce soudního lékaře a pochopení práce lékaře přivolaného ke konstatování smrti v případě podezření na smrtelné zranění střelnou zbraní. Myslím zde např. na podrobné vysvětlení možnosti aktivního jednání a dokonce i možnosti přivodit si další střelná poranění, kdy prohlízející lékař, nemající dostatečné znalosti o tomto problému, automaticky předpokládá, že se jedná o smrt zaviněnou jinou osobou a někdy dokonce i přímo na vraždu.

Důležitý je i ten problém, že při poranění střelnou zbraní druhou osobou nedochází k přímému styku mezi pachatelem a obětí. Tím nedochází k ponechání významných stop pachatele a podstatně se snižuje možnost určení zavinění smrti jinou osobou. Je tedy důležité znát i drobné detaily vedoucí k diagnóze sebevraždy v případě smrtelného poranění střelnou zbraní.

S jakou péčí se autor věnoval tématu, které si vybral, lze ukázat např. na popisu základních znaků vedoucích k diagnóze sebevraždy střelnou zbraní (str. 39-73). Stejnému tématu je věnováno v monografii Šafr M., Hejna P. "Střelná poranění" Galén 2010 celkem 6 stran, na kterých je velmi dobrý popis základních prvků vedoucích k diagnóze sebevraždy střelnou zbraní. Autor ale v předložené habilitační práci ukázal, že podrobnou analýzou a vícesměrným pohledem lze tyto základní poznatky podstatně rozšířit a tím získat větší procento pravděpodobnosti správného hodnocení v podobných případech.

K pochopení této velmi složité a náročné problematiky přispívá mimo text také obsáhlá doprovodná dokumentace. Autor vynaložil velké úsilí, aby jeho práce byla i po této stránce dobře vybavená. Citovaných bibliografických odkazů je 410!!, fotodokumentace přibližující názorně text obsahuje 49 obrázků a konečně názorná a srozumitelná schémata (15), tabulky (30) a grafy (7) doplňují psaný text a přispívají tak k detailnímu pohledu na zpracované téma.

Celá práce je také podřízena péčí o pedagogický přístup. Autor popisuje velmi metodicky jednotlivé body, ale nevychází, jak je často zvykem, z premisy, že situace, která je předepsána jako správný postup má být dodržována aniž by bylo řečeno, proč je jiný postup chybný. Vysvětluje totiž např. na stránce 64 nejen, že je důležité obalit ruce oběti papírovými a nikoli igelitovými sáčky, ale zároveň udává důvod proč je tento postup správný. To vede k lepšímu pochopení správného postupu v dané situaci a hlavně k zapamatování si důležitého pravidla.

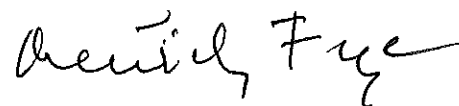
Za zmínku stojí také ta skutečnost, že autor napsal celou habilitační práci velmi přesně, výbornou češtinou, slohově bez chyby a naprosto srozumitelně, což je nutný pozitivní bod pro jeho pedagogickou aktivitu.

Chtěl bych ještě poznamenat, že práce by si zasloužila knižní vydání, aby mohla sloužit jako pramen informací a aktuálních znalostí v dané problematice. Podle mého názoru by autor měl také uvažovat o eventuálním cizojazyčném vydání, nejspíše v Německé spolkové republice.

Závěrem lze říci, že předložená práce splňuje po všech stránkách podmínky pro získání titulu docent a proto doporučuji, aby kandidátovi byl tento titul udělen.

V Ženevě 17. března 2014

Prof. MUDr Oldřich Fryc

Handwritten signature of Oldřich Fryc in black ink.